

Kanker, niet enkel een lichamelijke ziekte

Oncologisch Support Team | OST

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde

Inhoud

Oncologisch support team	4
Artsen	4
Sociaal werker	5
Psycholoog	6
Oncologisch verpleegkundigen	7
Levensbeschouwelijke zorg	7
Palliatief Support team	8
Algologische Functie (Pijnteam)	8
Seksuoloog	8
Diëtik	8
Andere	9
Aanbod aan folders	9
Coördinaten	10
Tot slot	11

Ter bevordering van het leesgemak wordt in elke brochure de derde persoon enkelvoud mannelijk gebruikt: "hij", ongeacht het geslacht van het onderwerp in de zin.

Als de diagnose kanker valt, verandert uw wereld plots zeer drastisch. Alles staat even stil en het lijkt of alle zekerheden zijn weggevallen. Niet alleen door de lichamelijke klachten van de ziekte of de behandeling, maar ook emotioneel en sociaal kan u onder druk komen te staan. Vaak staat alles in het teken van de behandeling bij de specialist (oncoloog, radiotherapeut, ...), maar is er minder aandacht voor de emotionele, sociale en existentiële zorgen die de ziekte met zich meebrengt.

Na de eerste schok dringen soms vele vragen zich op en breekt een onzekere periode aan waarbij angst en hoop elkaar afwisselen. Ook de partner, kinderen en omgeving delen mee in de zorgen. Soms wordt het moeilijk om hierover met elkaar te praten en gevoelens te delen.

In het AZ Jan Portaeles streven we naar een totale oncologische zorg waarin psychosociale ondersteuning een belangrijke plaats krijgt. Hiervoor kan u tijdens uw ziekte, behandeling en de periode erna terecht bij het Oncologisch Support Team.

Dit multidisciplinair samengesteld team kan u desgewenst ondersteunen bij moeilijkheden of vragen waarmee u geconfronteerd wordt en die uw functioneren sterk beïnvloeden.

Over uw vragen en zorgen praten is een moeilijke, maar belangrijke stap in het omgaan met uw situatie. Indien u deze stap durft nemen, zal u ervaren dat u er niet alleen voorstaat en de situatie makkelijker te dragen is. Zowel praktische, emotionele als existentiële vragen en zorgen kunnen besproken worden met de psychosociale hulpverleners. In deze brochure nemen we even de tijd ons aanbod voor te stellen.

Oncologisch support team

In het Oncologisch Support Team (OST) van het AZ Jan Portaels werken meerdere zorgverleners en artsen nauw samen om de begeleiding van kankerpatiënten zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Medewerkers van het OST zijn:

- Geneesheer-oncoloog
- Geneesheer-psychiater
- Sociaal werker
- Psycholoog
- Oncologisch verpleegkundige

Deze zorgverleners werken onder andere nauw samen met de dienst Patiëntenbegeleiding. Indien u op een van hen beroep wil doen, kan dit via het zorgteam van uw verblijfsafdeling of u kan elk van hen rechtstreeks contacteren via de coördinaten achteraan de brochure.

Advies en ondersteuning door het Oncologisch Support Team, de medewerkers van de dienst Patiëntenbegeleiding en de Algologische Functie (Pijnteam) zijn kosteloos. Het advies van een diëtist tijdens uw hospitalisatie is eveneens gratis. Een ambulante consultatie bij een diëtist of seksuoloog wordt aangerekend.

Artsen

Nadat de verschillende onderzoeken tot de diagnose kanker geleid hebben, vindt een Multidisciplinair Oncologisch Consult (MOC) plaats. Dit is een overleg tussen de behandelend arts (internist, chirurg, ...) en de

oncoloog waarbij alle behandelopties uitgebreid besproken worden om zo de meest geschikte therapie te kunnen voorstellen.

De oncoloog van de afdeling Inwendige Geneeskunde maakt eveneens deel uit van het Oncologisch Support Team.

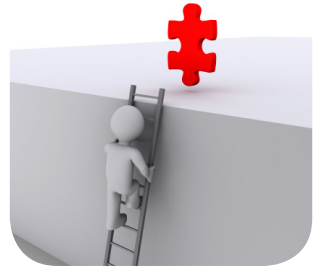

Indien u door uw ziekte zodanig onder psychische druk staat dat dit uw herstel beïnvloedt, kan de hulp van de psychiater ingeroepen worden om bijvoorbeeld na te gaan of medicatie u tijdelijk kan ondersteunen. Dergelijke beslissingen worden uiteraard steeds vooraf met u besproken.

Sociaal werker

De sociaal werker van het Oncologisch Support Team is tevens de vaste sociaal werker van de zorgafdelingen Inwendige Geneeskunde 1 en het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde. Oncologische patiënten die op andere verpleegafdelingen verblijven, kunnen beroep doen op de sociaal werker verbonden aan hun verblijfsafdeling.

Kanker heeft invloed op vele facetten van uw leven, dus ook op uw werk en dagelijkse activiteiten. De sociaal werker wil een luisterend oor bieden voor vragen en praktische problemen. Aarzel niet hem te contacteren, elke vraag is belangrijk. Als patiënt heeft u nood aan praktische informatie in de soms complexe medische wereld. De sociaal werker zal u en uw familie bijstaan en meer duidelijkheid creëren in concrete niet-medische zaken:

- Vervoer bij verplaatsingsmoeilijkheden naar behandelingen centra
- Aanschaf van een pruik bij haarverlies ten gevolge van bepaalde chemotherapie
- Aanbod van thuiszorg: thuisverpleging, gezins- en poetshulp, uitleendienst, oppas, ...
- Ontslagbegeleiding: samen kijken welke oplossing het meest aangewezen is bij ontslag uit het ziekenhuis: naar huis, herstell verlof, dagopvang, woonzorgcentrum, palliatieve zorg, ...
- Sociale voorzieningen zoals bijvoorbeeld de aanvraag aan het kankerfonds en mantelzorgpremie
- Initiatieven zoals Kom op tegen Kanker, Stichting tegen kanker
- Wet patiëntenrechten: bijvoorbeeld over wilsverklaringen, levenseinderichtlijnen, ...

Psycholoog

De klinisch psycholoog van het OST is tevens afdelingspsycholoog van Inwendige Geneeskunde 1 en het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde. De psycholoog van het OST staat ter beschikking van alle gehospitaliseerde kankerpatiënten. Voor de geriatrische patiënten wordt er nauw samengewerkt met de psychologen van het Geriatrisch Zorgprogramma.

Een psycholoog kan u en uw familie bijstaan in de moeilijke periode van het ziek zijn. Ziekte maakt vaak diepliggende emoties en angsten los: onzekerheid, angst om het onbekende, om te lijden, te sterven en/of afhankelijk te worden. Deze angsten kunnen de levenskwaliteit en communicatie met uw familie en naasten danig verstoren. Naast angst gaat kanker soms ook gepaard met nog andere moeilijk te dragen emoties. U kan zich neerslachtig, verdrietig, depressief, opstandig, onmachtig, futloos, ... voelen. Praten over deze gevoelens is vaak moeilijk. Toch is het een belangrijke stap in het leren omgaan met al die emoties.

U kan bij de psycholoog ook terecht met vragen over:

- Hoe kan ik (klein)kinderen betrekken bij mijn ziek-zijn?
- Hoe ga ik om met mijn ziekte of met de onzekerheid die deze met zich meebrengt?
- Wat kan ik doen om me minder angstig te voelen?
- Hoe ga ik om met een veranderd lichaamsbeeld?
- ...

Samen met u tracht de psycholoog afstand te nemen van uw situatie zodat u zaken op een andere manier kan bekijken. Hierdoor krijgt u soms terug het gevoel meer grip op uw situatie te hebben. Een psycholoog stelt geen pasklare oplossingen voor of neemt geen beslissing hoe u verder moet. U kan een psycholoog als een gids beschouwen, iemand die meeloopt, toelichting geeft, verheldering brengt en zo nodig adviseert tijdens een moeilijke periode.

Oncologisch verpleegkundigen

Op de zorgafdelingen Inwendige Geneeskunde 1 en het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde werken verpleegkundigen met een bijkomende gespecialiseerde opleiding in oncologie. Andere verpleegafdelingen doen beroep bij specifieke vragen op de oncologische expertise van de verpleegkundige van het Oncologisch Support Team. De hoofdverpleegkundige van het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde is de aanspreekpersoon voor gespecialiseerde verpleegkundige ondersteuning door het Oncologisch Support Team.

Overige samenwerkingen

Het Oncologisch Support Team werkt tevens nauw samen met collega's van de dienst Patiëntenbegeleiding, de Algologische Functie (Pijnteam) en nog enkele andere zorgmedewerkers waarop u een beroep kan doen via het zorgteam van uw afdeling of door hen rechtstreeks te contacteren.

Levensbeschouwelijke zorg

Ingrijpende levensgebeurtenissen kunnen allerlei vragen oproepen en voor onrust zorgen. *“Waarom overkomt mij dit? Hoe nu verder? Zal ik genezen? Waar haal ik kracht tijdens de behandeling? Waar leef ik voor? Wie ben ik? Wat is waardevol in het leven? Wat is de zin van leven en dood en ziek-zijn?”* Vragen die bij het leven als dusdanig horen maar in tijden van ziekte kunnen deze en andere levensthema's vaak extra aanwezig zijn.

Op zulke momenten kan het deugd doen een vertrouwelijk gesprek aan te gaan met een levensbeschouwelijk zorgverlener. Zowel voor u, als voor uw naasten. Een moreel consultant en een katholieke pastor zijn verbonden aan het ziekenhuis. Indien u iemand van een andere levensovertuiging wenst te spreken, contacteren zij deze voor u. Voor een moment van stilte of bezinning kan u terecht in de stille ruimte.

Deze ruimte is gelegen op het gelijkvloers van de Gendarmeriestraat, rechtover de liften.

Palliatief Support team

Het Palliatief Support Team is een gespecialiseerd multidisciplinair team dat in het AZ Jan Portaels meehelpt bij het organiseren van palliatieve zorg op de verpleegafdelingen.

U kan bij het Palliatief Support Team terecht met vragen over palliatieve mogelijkheden en wilsverklaringen inzake uw gezondheidszorg. Vraag het zorgteam van uw verblijfsafdeling naar de desbetreffende folder.

Algologische Functie (Pijnteam)

Tijdens uw ziekte kan u met pijn geconfronteerd worden. Het is heel belangrijk dit aan het zorgteam en de arts te melden, ook al vindt u dat het maar om een 'klein beetje pijn' gaat. Mits vroege herkenning kan een effectieve pijnbehandeling ingesteld worden.

De gespecialiseerde pijnverpleegkundige adviseert en ondersteunt in samenspraak met de geneesheer-pijnspecialist, de zorgteams bij het zoeken naar de voor u meest gepaste pijnbehandeling.

Seksuoloog

Tijdens het verloop van uw ziek-zijn, is het mogelijk dat u merkt dat intimiteit en seksualiteit een andere plaats krijgen in uw relatie. Een gewijzigd lichaamsbeeld, vermoeidheid, zich ziek voelen, spelen hierin ook een rol.

Indien u dit wenst, kan u met vragen of problemen terecht bij de seksuoloog van de dienst Consultaties. U kan een afspraak maken voor uzelf of samen met uw partner voor een consultatie.

Diëtiëk

Via de dienst Consultaties kan u tevens een beroep doen op een diëtist. Dit kan nuttig zijn wanneer u bijvoorbeeld problemen heeft om tijdens uw behandeling voldoende te kunnen eten.

Andere

In het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde worden op bepaalde tijdstippen sessies gelaatsverzorging en creatieve expressie specifiek voor mensen met kanker, georganiseerd. Concrete informatie hierover kan u bekomen in het Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde.

Aanbod aan folders

De sociaal werkers van het AZ Jan Portaels beschikken over een aanbod aan brochures uitgegeven door Kom op tegen Kanker en de Stichting tegen kanker. Ook zijn een aantal informatiebrochures en –folders van het AZ Jan Portaels over diverse onderwerpen beschikbaar:

- Zorg voor de patiënt met een borstoperatie
- ‘Als mijn leven echt bedreigd is, wat wil ik dan verder?’ Over levenseinderichtlijnen.
- Sociale voorzieningen voor kankerpatiënten
- Palliatief Support Team

Indien u deze brochures niet vindt in de verdelers op uw verblijfsafdeling, vraag er dan gerust naar bij het zorgteam of de sociaal werkers.

Coördinaten

Sociaal werkers

Heelkunde

T 02 257 54 62

Inwendige geneeskunde - Geriatrie

T 02 257 54 60

T 02 257 54 63

T 02 257 54 56

Psycholoog

T 02 257 56 01

Oncologisch verpleegkundige

T 02 257 58 81

Levensbeschouwelijke zorg

Katholiek pastor | T 02 257 55 90

Vrijzinnig moreel consulent | T 02 257 55 91

Artsen via MOC coördinator

Oncoloog, psychiater | T 02 257 54 45

Palliatief Support Team | T 02 257 58 37

Dagziekenhuis Inwendige Geneeskunde | T 02 257 58 80

Verpleegafdeling Inwendige Geneeskunde 1 | T 02 257 57 20

Algologische Functie (Pijnteam) | T 02 257 58 95

Consultaties | T 02 257 51 73

- Seksuoloog
- Diëtist

Tot slot

Wij hopen dat deze brochure voor u nuttige informatie bevat. Wanneer iets toch niet helemaal duidelijk is of u zit met bepaalde bezorgdheden, vraag dan gerust meer informatie aan een van onze medewerkers. Zij zullen u graag verder helpen.

Wij wensen u veel sterkte en steun tijdens uw behandeling.

Algemeen Ziekenhuis Jan Portaels

Gendarmeriestraat 65 | B-1800 Vilvoorde | T 02 254 64 00 | F 02 257 50 50
info@azjanportaels.be | www.azjanportaels.be

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde